

ומר שמואל סבר: מאן דרבה למיפק ככלילא? רק אישה חשובה, ואישה חשובה לא שלפה ומחויא⁽⁶³⁾.

רב יוסף חלה ומתוך חוליו שכח תלמודו.

אמר ליה רב שמואל בר בר חנה לרב יוסף: בפירוש אמרת לן לפני חולייך משמיה דרב, שאמר: כלילא — שרי!

וזו ראייה לדברי רב אשי. כי לדעת החולקים על רב אשי, לעיל, כל כלילא אסור לצאת בו לדעת רב בין אם הוא מאניסכא ובין אם הוא מארוקתא.

ולפי רב אשי מובן שרב יוסף אמר זאת על כלילא העשוי מארוקתא.

אמרו ליה לרב: אתא מארץ ישראל גברא רבא אריכא גבוה לנהרדעא, ומטלע צולע הוא על ירכו [כמבואר בסוכה דף נג], ודרש: כלילא — שרי לצאת בו⁽⁶⁴⁾.

[שעשוי מבד], שמצויירת הרצועה בזהב ובאבנים טובות.

מר רב סבר: אניסכא עיקר, שחלק הזהב והאבנים טובות הוא החשוב בו, ולפיכך חששו שתשלוף אותו.

ומר — שמואל סבר: ארוקתא עיקר, וחלק הזהב המצוייר בו אינו חשוב כל כך, ולכן הכלילא הזה אינו חשוב בעיניה, ולא חששו שתשלוף אותו.

רב אשי מתני את מחלוקת רב ושמואל לקולא:

שכלילא דארוקתא — כולי עלמא לא פליגי דשרי.

כי פליגי רב ושמואל בכלילא דאניסכא.

מר רב סבר: שאסור משום דילמא שלפא ומחויא, ואתי לאתויי.

שמתוך חשיבותו הרבה אפילו אישה חשובה תורידו להראותו לחברותיה, אבל בכלילא אין לחשוש לכך לפי שמואל. [ובכלילא דארוקתא יש סברא לאסור משום שגם אישה רגילה יכולה לצאת בו ולכן אסור לכל הנשים משום שלא פלוג רבנן בגזירות]. וכן נראה מהפוסקים שעיר של זהב אסור כמו רבנן, וכלילא מותרת לגמרי כשמואל, אך יש אומרים שאין ההלכה כשמואל בכלילא, ראה להלן.

64. ולהלן מבואר שנהגו על פי הוראתו, והיינו שכך ההלכה וכמעשה רב אמנם לא אמרו איזו כלילא הוא התיר — אם של אניסכא או של ארוקתא, ופסקו ר"ח והרא"ש שהלכה כרב באיסורים — והוא אסור, ולכן צריך לומר שהמעשה שלוי התיר היה בכלילא מארוקתא,

שכל התכשיטים אסורים אפילו לאשה חשובה שאין חשש שהיא תורידם להראותם ברשות הרבים, משום שכל תכשיט שאסרוהו לכל הנשים לא פלוג רבנן בגזירתם ואסור גם לאשה חשובה, ודוקא תכשיט שרק נשים חשובות יוצאות בו לא אסרוהו בכלל משום שכל מי שדרכה בתכשיט הזה אין חשש שתורידו ברשות הרבים, ולכן מותר תכשיט זה לכל הנשים. וראה להלן.

63. ולכאורה הרי לעיל נחלקו בסברא זו תנאים, וחכמים חולקים על סברא זו ואיך פסק כך שמואל? והמאירי מביא יש אומרים שבאמת שמואל פוסק כרבי אליעזר, אך כל הראשונים מפרשים שדוקא בעיר של זהב שהוא דבר שאינו מצוי אלא אצל נשים עשירות מאד, יש לחשוש